MATT HAIG

MIDDERNACHT BIBLIOTHEEK

IN MAKKELIJKE TAAL

Uitgeverij Eenvoudig Communiceren | **Lezen voor Iedereen**
eenvoudigcommuniceren.nl | lezenvooriedereen.be
Voor meer informatie over *Leeslicht*: leeslicht.nl

Deze uitgave is een bewerking van *Middernachtbibliotheek*.
Oorspronkelijke titel: *The Midnight Library*. Oorspronkelijk uitgegeven door: Canongate Books Ltd, Edinburgh, © Matt Haig, 2020,
© Nederlandse uitgave: Lebowski Publishers, Amsterdam 2021.

Bewerkt door: Jet Doedel
Redactie en vormgeving: Eenvoudig Communiceren
Coverbeeld: Eenvoudig Communiceren

© 2025 | Uitgeverij Eenvoudig Communiceren, Amsterdam
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ISBN 978 90 8696 797 1
NUR 286

MATT HAIG

MIDDERNACHT BIBLIOTHEEK

IN MAKKELIJKE TAAL

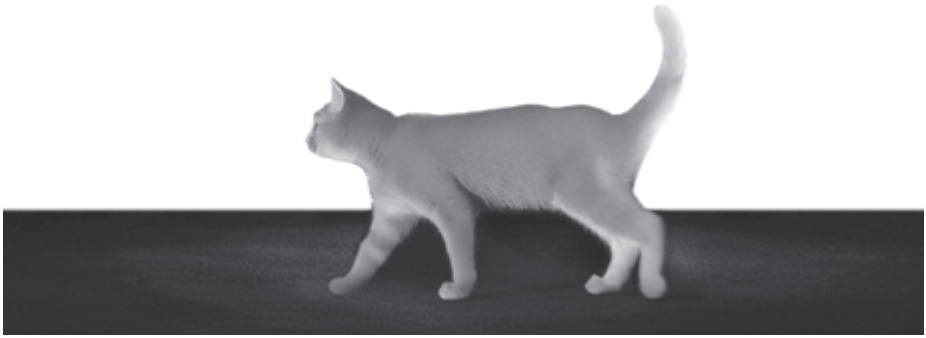

leeslicht

Dit boek heeft het keurmerk Makkelijk Lezen

Mevrouw Elm

Nora Seed zit in de bibliotheek van haar middelbare school, in Bedford in Engeland. Het is pauze. In de pauze gaat Nora meestal niet naar buiten. Ze is liever hier, in de bieb. Tegenover Nora zit mevrouw Elm, de mevrouw van de bibliotheek. Tussen hen in staat een schaakbord. Nora vindt het fijn bij mevrouw Elm. Zij is altijd aardig tegen Nora.

Nora maakt zich zorgen over de toekomst. Daarover praat ze met mevrouw Elm.
'Het is normaal dat je nog niet weet wat je later wil gaan doen,' zegt mevrouw Elm. Ze zet een schaakstuk op een andere plek. 'Maar jij hoeft je geen zorgen te maken. Jij hebt veel talenten. Je kunt alles worden wat je wil.'
'Dat weet ik niet, hoor', zegt Nora.
Ze zet een schaakstuk naar voren.
'Jawel', gaat mevrouw Elm verder. 'Jij kunt alles doen. Overal wonen. Ook ergens waar het niet zo koud en nat is als in Engeland. Ik vind koud en nat vreselijk.'
'Koud vind ik prima', zegt Nora. 'Maar nat vind ik ook vervelend. Er zijn ook plekken waar het wel koud is, maar ook heel droog. Op Antarctica bijvoorbeeld.'
'Dat is dan echt een plek voor jou.'
'Nee, dat is niet ver genoeg.'

‘De Melkweg dan?’, zegt mevrouw Elm. ‘Je kunt astronaut worden. Met jouw hersenen kun je alles bereiken.’
‘Op sommige plekken in het heelal regent het meer dan in Engeland’, lacht Nora. ‘Op Venus regent het zwavel!’
En dan serieus: ‘Mijn vader vindt dat ik mijn toekomst heb verpest. Omdat ik gestopt ben met zwemmen.’
‘Er is meer in de wereld dan zwemmen’, zegt mevrouw Elm. ‘Ik zei het vorige week nog: je kunt ook gletsjers gaan onderzoeken. Of …’

Dan gaat de telefoon. Mevrouw Elm neemt op.
‘Ja,’ zegt ze rustig, ‘Nora is hier.’
Ze kijkt naar Nora en luistert.
Dan zegt ze zacht: ‘O, nee … O, mijn god …’

Negentien jaar later

Nora zit in haar pyjama op de bank in haar kleine appartement in Bedford. Op haar telefoon kijkt ze naar sociale media. Naar de levens van anderen. Mooie, gelukkige levens.
Er wordt op de deur geklopt. Nora kijkt verbaasd op. Het is al laat en het regent buiten. Ze heeft geen zin in bezoek. Toch doet ze de deur open. Er staat een man.
Nora kent deze man wel. Nou ja, een beetje dan. Hij heet Ash. Hij komt soms in de muziekwinkel waar Nora werkt. Ze heeft hem een keer een boek over gitaren verkocht. En ze heeft hem wel eens gezien in het ziekenhuis, waar Nora's moeder is overleden. Ash werkt in het ziekenhuis.
Ash heeft Nora ooit gevraagd of ze koffie met hem wilde drinken. Maar dat heeft ze toen niet gedaan. En nu staat hij hier voor haar deur. Hij heeft sportkleren aan en ziet er sportief uit. Heel anders dan Nora in haar pyjama.

'Hoi', zegt Nora. 'Was je aan het hardlopen?'
Domme vraag. Want dat is duidelijk te zien aan zijn kleren.
'Ja', zegt Ash.
Ze zijn allebei even stil.

Dan zegt Ash: 'Jij had toch een kat?'
Hoezo, *had*?
'Ja', zegt Nora.
'En heette die Voltaire?'
'Ja', zegt Nora weer. 'Ik heb hem genoemd naar die Franse filosoof.'
'Ik denk dat hij dood is', zegt Ash. 'Er ligt een kat langs de weg. Op zijn halsband staat Voltaire. Misschien is hij geraakt door een auto.'

Nora schrikt heel erg. Voltaire, dood? Ze weet dat Ash dokter is, chirurg om precies te zijn. Niet voor dieren, maar voor mensen. Maar als een chirurg zegt dat een kat dood is, dan is dat waarschijnlijk zo. Verdriet komt omhoog. Dat is een vertrouwd gevoel voor Nora. Maar ze huilt niet. Dat komt door haar medicijnen tegen depressie.
Nora kijkt de straat in. Verderop ligt inderdaad een kat, met zijn kop tegen de rand van de stoep. Nora en Ash lopen erheen. En ja, het is inderdaad Voltaire. Nora vindt het heel erg. Maar ze voelt niet alleen verdriet en medelijden. Door de dood van Voltaire voelt ze nog iets. Jaloezie.

*

De volgende dag gaat Nora naar de muziekwinkel. Daar werkt ze. Maar ze is veel te laat.

‘Sorry’, zegt Nora tegen haar baas Neil. ‘Mijn kat is gisteravond overleden. We hebben hem begraven. Maar daarna was ik weer alleen. Ik kon eerst niet slapen. Ik vergat mijn wekker te zetten. Daarom werd ik net pas wakker. Ik ben meteen hierheen gerend.’
‘Nora,’ zucht Neil, ‘ik vind je aardig. En ik weet dat je psychische problemen hebt. Maar …’
‘Meestal gaat het beter met me’, liegt Nora. ‘Volgens de dokter komt mijn depressie door mijn situatie. Alleen zijn er steeds nieuwe … situaties.’
Neil zucht weer.
‘Nora, hoelang werk je hier al?’
‘Twaalf jaar.’
‘Jij kunt toch veel beter werk vinden dan een baantje in een muziekwinkel? Jij kunt zo veel. Je geeft pianoles …’
‘Aan één persoon’, vult Nora aan.
‘Was deze baan jouw droom, als kind?’
‘Toen ik kind was, wilde ik alleen maar zwemmen.’
‘Wat is er dan misgegaan?’

Nora doet even haar ogen dicht. Vroeger zwom ze veel. Ze was er heel goed in. Ze werd zelfs nationaal kampioen zwemmen voor jongeren.
Nora’s vader vond zwemmen heel belangrijk. Nora moest altijd nóg beter haar best doen. Nóg sneller zijn. Haar vader wilde dat ze zou meedoen aan de Olympische Spelen.

Nora zegt: 'De druk was te groot.'
'Maar druk kan ook goed zijn', zegt Neil. 'Net als bij steenkool. Onder grote druk verandert steenkool in diamant.'
Dat is niet waar, weet Nora. Ja, steenkool en diamant zijn allebei gemaakt van koolstof. Maar steenkool is niet puur genoeg om een diamant te worden. Hoe groot de druk ook is. Steenkool blijft altijd steenkool.

'Je moet iets doen met je leven', gaat Neil verder. 'Jij kunt zo veel. Je hebt filosofie gestudeerd in Londen.'
'In Bedford is niet veel werk voor mensen die filosofie hebben gestudeerd', zegt Nora.
'Waarom kwam je dan terug?'
'Ik had weinig keus.'
Nora wil niet praten over die tijd dat ze terugkwam. In die tijd was haar moeder ziek. En Nora maakte haar relatie met Dan uit. Die tijd voelt helemaal niet goed.

'Iedereen heeft een keus, Nora', zegt Neil. 'Waarom kwam je in deze winkel werken?'
'Het was of hier, of in het asiel voor honden. Hier was het salaris iets beter. En hier ben ik bezig met muziek. Daar hou ik van.'
'Ja, je hebt toch in een band gezeten, met je broer Joe?'

‘Inderdaad. Onze band heette *The Labyrinths*. Maar die had geen toekomst.’
‘Nou, daar denkt je broer anders over.’
‘Hoe weet jij dat?’
‘Dat vertelde hij. Hij was vrijdag hier in de winkel.’
Dus Joe was in Bedford? En hij kwam weer niet langs bij Nora …
Nora en Joe hebben elkaar al lang niet gesproken. Niet meer sinds Nora uit de band ging. Want Joe was boos op Nora. En Ravi ook.
Ravi is Joe’s beste vriend. Hij zat ook in *The Labyrinths*. Toen Nora uit de band stapte, verhuisde Joe naar Londen. Ravi bleef in Bedford. Hij speelt nu in een ander bandje, dat optreedt in cafés.

‘Ik werk hier graag, Neil’, zegt Nora.
‘Maar je bent niet gelukkig’, zegt Neil.
‘Ik ben wel gelukkig met mijn baan.’
‘Maar je bent vaak zo somber. Dat vinden de klanten niet fijn.’
‘Ik heb deze baan nodig, Neil.’
‘Sorry, Nora. Ik moet je ontslaan.’

*

Nora loopt door Bedford. De lucht is grijs en zwaar. Zo voelt Nora zich ook. Ze kijkt rond, op zoek naar een reden om te bestaan.

Maar alles wat ze ziet, maakt haar somber. Het sportcentrum, waar ze altijd ging zwemmen. Het ziekenhuis waar haar moeder is overleden. Restaurant La Cantina, waar ze soms met Dan ging eten.

Het begint te regenen. Snel gaat Nora een boekwinkel in. Ze kijkt naar de schappen met tijdschriften. Er ligt een *National Geographic*. Dat is een tijdschrift over wetenschap, de wereld en de natuur. Op de voorkant staat een plaatje van een zwart gat in het heelal.
Nora denkt: ja, zo voel ik me, als een zwart gat. Een stervende ster.
Nora's vader had vroeger een abonnement op de *National Geographic*. Nora herinnert zich er een van lang geleden. Op de voorkant stond een foto van een gletsjer. Die hoorde bij een artikel over Spitsbergen, een groep eilanden bij de Noordpool. Nora vertelde erover tegen mevrouw Elm van de bibliotheek.
'Gletsjers onderzoeken,' zei mevrouw Elm toen, 'dat is later wel iets voor jou.'

Ineens ziet Nora een bekend gezicht in de winkel. Het is Ravi, van de band.
'Hé, Nora', zegt Ravi niet heel vriendelijk.
'Hé, Ravi. Ik hoorde dat Joe in Bedford was. Gaat het goed met hem?'

‘Wat denk je zelf?’, zegt Ravi. ‘Hij is depressief. En hij heeft geen geld. Dat krijg je, als je moet stoppen met een succesvolle band. Ik heb ook geen geld. Muziek maken in cafés levert weinig op. Zelfs niet als je ook de wc’s schoonmaakt. Heb jij wel eens wc’s in een café schoongemaakt, Nora?’
‘Ik heb het ook niet makkelijk, hoor’, zegt Nora.
‘*The Labyrinths* betekende veel voor Joe en mij’, gaat Ravi verder. ‘We hadden een deal met een grote studio. Alles was geregeld: albums, een tour. En toen wilde jij stoppen.’
‘Maar het ging niet goed met mij’, zegt Nora. ‘Als we moesten optreden, had ik aanvallen van paniek. Dat wilde ik niet meer.’
‘Maar we hadden nu wereld-beroemd kunnen zijn!’, zegt Ravi. ‘In plaats daarvan zitten we nog steeds in Bedford. Omdat jij niet meer wilde. Terwijl onze liedjes heel goed waren.’
Nora denkt: *onze* liedjes? *Ik* schreef die liedjes.
‘Weet je,’ zegt Ravi dan, ‘volgens mij was jij niet bang voor het podium. Jij bent gewoon bang voor het leven.’
En dan loopt hij weg.
‘Doe Joe de groeten’, roept Nora hem na.

*

Nora dwaalt door de stad. Ze voelt zich depressief. Ze heeft niemand om mee te praten.

Haar enige hoop is Izzy. Izzy is Nora's beste vriendin. Maar zij is verhuisd naar Australië. Nu hebben ze niet veel contact meer.
Nora stuurt Izzy een bericht: 'Hé Izzy, ik mis je. Zullen we weer eens bijkletsen? X'
Binnen een minuut heeft Izzy haar bericht gelezen, ziet Nora. Maar ze stuurt geen bericht terug.

Nora loopt langs de bioscoop. Daar hangen posters van de nieuwe film van Nora's favoriete acteur, Ryan Bailey. *Last chance saloon*, heet de film.
Nora kijkt naar het mooie gezicht van Ryan Bailey. Hij zei een keer in een interview dat hij filosofie heeft gestudeerd. Sindsdien is Nora dol op Ryan Bailey. Ze fantaseert over hem. Bijvoorbeeld dat ze samen in een bubbelbad zitten en praten over Nora's favoriete filosoof.
Nora's favoriete filosoof is Henry Thoreau.
Thoreau zei: 'Maak vol vertrouwen je dromen waar.'
Maar serieus, wie maakt er nou echt dromen waar? Niemand. Behalve Thoreau zelf. Hij ging in een bos wonen, helemaal alleen. Maar dat is 200 jaar geleden. Het leven in een Amerikaans bos was toen vast makkelijker dan het leven in Bedford nu. Of Nora is er gewoon niet zo goed in, in leven.

Nora's telefoon gaat. Misschien is het Izzy, of Joe! Maar nee, het is Doreen.

‘Waar bén je nou?’, klinkt Doreen boos. ‘We hebben een uur voor je huis gewacht!’
Oei, helemaal vergeten: de pianoles van Leo, Doreens zoon.
‘Sorry,’ zegt Nora, ‘ik ben er over vijf minuten!’
‘Laat maar. We zijn alweer weg.’
‘Heel erg sorry, Doreen. Het zal niet meer gebeuren.’
‘Nee, inderdaad’, zegt Doreen. ‘Want we stoppen met pianoles.’
‘Wat? Nee! Leo heeft zo veel talent!’
‘Hij vindt piano spelen ook leuk. Maar hij heeft het te druk met andere dingen.’
‘Alsjeblieft, Doreen … Leo is er echt heel goed in.’
‘Tot ziens, Nora.’
Nu voelt Nora zich nog slechter. Het liefst zou ze in de grond verdwijnen. Onderdeel worden van het binnenste van de aarde. Metaal, zonder gevoel.

Nora loopt naar huis. Haar buurman meneer Banerjee staat voor zijn deur.
‘Slecht weer, hè?’, roept hij naar Nora. ‘Maar gelukkig bloeien de bloemen toch.’
Hij wijst naar de bloemen in zijn tuintje. Nora kijkt ernaar. Maar de bloemen geven haar geen troost.
‘O ja, goed nieuws’, roept meneer Banerjee. ‘De apotheek bezorgt mijn medicijnen voortaan thuis. Dus je hoeft ze niet meer voor me op te halen.’
Dan gaat hij naar binnen.

Zelfs meneer Banerjee heeft me niet meer nodig, denkt Nora. Niemand heeft mij nodig. Niemand in het hele heelal.

Thuis is het stil. In het bakje van Voltaire zitten nog kattenbrokjes. Maar Voltaire is er niet meer. Leo komt niet meer naar pianoles. Joe wil haar niet zien en ook Ravi is boos op haar. Ze is haar baan kwijt, en zelfs meneer Banerjee heeft geen hulp meer nodig.
Op tafel staan drie zielige cactusjes.
Die hebben nog een beter leven dan ik, denkt Nora.
Nora pakt een glas water en slikt twee pillen tegen haar depressie. Ze kijkt naar de rest van de pillen in het doosje.
Dan schenkt ze een glas wijn in en neemt een paar slokken. Op de bank checkt ze haar sociale media op haar telefoon. Geen berichten, geen reacties, niks.
Iedereen weet hoe je moet leven, denkt Nora, behalve ik. Ik ben niet gemaakt voor dit leven.
Elke beslissing die ik nam, was een ramp. Elke verandering was een vergissing. Ik kan niet eens voor een kat zorgen. Of een keer in de week pianoles geven.
Nora heeft spijt van veel dingen in haar leven.
Zoveel spijt, dat het pijn doet.
Ze neemt nog een glas wijn. En nog een. En dan pakt ze het doosje met haar pillen.

Nora belt haar broer Joe. Maar hij neemt niet op. Ze spreekt een bericht in op zijn voicemail: 'Joe, ik hou van je. Dank je wel dat je mijn broer was.' Buiten regent het weer. Nora ziet de druppels op het raam. Ze kijkt op haar horloge. Het is bijna half twaalf. En ineens weet ze zeker: morgen wil ze niet meer wakker worden.
Nora pakt een pen en papier en schrijft:

Ik heb veel kansen gehad om iets moois te maken van mijn leven. Ik heb die kansen allemaal verpest. Ik kan niet blijven. Als ik blijf, maak ik het leven van anderen alleen maar moeilijker. Ik heb niets te geven. Het spijt me. Vaarwel.

Nora